

J. J.

Z fabrycznych kronik

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 8/4, 600

1963

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W nrze 8 ukazał się artykuł mgra inż. Eugeniusza Berezowskiego *Rajmund Rembieliński — urbanista i budowniczy miast w województwie mazowieckim w okresie Królestwa Polskiego (1815—1832)*. Artykuł zawiera zarys życiorysu Rembielińskiego i opis jego działalności na tle warunków politycznych i gospodarczych istniejących w tym okresie w Królestwie Polskim. Wiele informacji dotyczy poziomu polskiej wiedzy urbanistycznej i architektonicznej na przełomie wieków XVIII i XIX.

W nrze 10 Ivan Hondl i Jaroslav Pudr ogłosili notatkę *Jak przyjęto w Czechach teorię Kopernika* (z czeskiego tłumaczył mgr inż. W. Barański). Autorzy podkreślili, że nauka Kopernika została w Czechach przyjęta stosunkowo szybko, oraz zwrócili uwagę na zasługi w tym zakresie wybitnego czeskiego lekarza i astronoma Tadeusza Hajka (1525—1600).

W nrze 11 inż. Berezowski dał *Krótki szkic o rozgraniczaniu gruntów w państwie rzymskim*, z powołaniem się na autorów antycznych oraz przekazy z praw rzymskich.

Również w nrze 12 inż. Berezowski opublikował artykuł: *Zagadnienia graniczne w Polsce (w okresie XIII—XVIII wieku)*. Omówił on tu niektóre formy i sposoby ustalania granic w poszczególnych okresach z uwzględnieniem aspektów prawnych.

Jak wynika z powyższego zestawienia, „Przegląd Geodezyjny” konsekwentnie udostępnia swe łamy dla opracowań o charakterze historycznym. Należy przy tym podkreślić, że opracowania te mają w większości źródłowy charakter.

J. J.

Z FABRYCZNYCH KRONIK

Pod powyższym tytułem na łamach „Przeglądu Technicznego” kontynuowany jest cykl artykułów popularyzujących dzieje poszczególnych zakładów przemysłowych¹. Autorami artykułów są Waleria Korycka i Jan Dąbrowski.

W kolejnych numerach ukazały się następujące artykuły: *O tych „od Frageta”* (nr 11) o dawnych zakładach „J. Fraget” w Warszawie; *Twierdza z ulicy Ogrodowej* (nr 12) o zakładach Poznańskiego, obecnie ZPB im. Marchlewskiego w Łodzi; *„Oheim” znaczy „Wujek”* (nr 13) o kopalni „Wujek” w Katowicach; *Potęga z krwi wyrosła* (nr 14) o Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu; *Pod znakiem „białego metalu”* (nr 15) o hucie aluminium w Skawinie; *Burzliwe dzieje „Blachowni”* (nr 16) o hucie „Blachownia” w Częstochowie; *Zyczenia warszawskich kowali* (nr 18) o fabryce L. Zieleniewskiego, obecnie Zakładach Budowy Maszyn i Aparatury im. St. Szadkowskiego w Krakowie; *O „Porębie” z Poręby* (nr 19) o Fabryce Urządzeń Mechanicznych w Porębie koło Zawiercia; *Historia wiecznością haftowana* (nr 20) o Zakładach „Semperit”, obecnie Krakowskich Zakładach Przemysłu Gumowego; *Śladami „prababki”* (nr 21) o hucie szkła w Ujściu; *Maski „Modrzejowa”* (nr 22) o hucie „Milowice”, obecnie Zakładach WYROBÓW KUTYCH w Sosnowcu.

J. J.

HISTORIA KARTOGRAFII W CZASOPISMIENICTWIE GEOGRAFICZNYM

Prof. Józef Staszewski ogłosił w roczniku IV (za r. 1962) „Zeszytów Geograficznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku” artykuł *Polska i Bałtyk na mapie świata z Ebstorfu*. Chodzi tu o mapę zachowaną w żeńskim klasztorze be-

¹ Por. notatkę w nrze 3/1963 „Kwartalnika”.